

ISZÁNTÚL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Helyben házhoz hordva: Vidékre postán szállítva.
Egész évre . . . 36 korona Egész évre 40 korona
Negyedévre . . . 9 korona Negyedévre 10 korona
Egyes szám ára 16 fillér.

Politikai napilap

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. Telefon: 2-63.
A szerkesztőség kéziratok visszajuttatására nem vállalkozik. Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

ITT A TAVASZ.

Előre látható volt, hogy tavasz érkezésén újra megkezdődik az a vérontás, aminek tanúi vagyunk már negyedik éve. Az olasz front és a nyugati front csendjét nemsokára felváltja a legrettenetesebb küzdelem, amire csak a hosszú vérontásban kitanult hadseregek képesek.

De a tavasz új bonyodalmakat hozott a régiék mellé: Japán újra megmozdult s megindult Wladivosztok felé. Japán rég lesett erre az alkalomra, hogy megtámadhassa az elgyengült Oroszországot.

Japán megragadja az alkalmat, hogy előretolja nyugat felé előőrseit, azt az élelmes sárga fajt, mely elpusztítással fenyegeti Európát. Ez a faj nagy lépéssel készül most előrehaladni nyugat felé törő útjában. Területi éhségét most egyelőre Szibériával akarja csilapítani. A többit majd elveszi ennek a fajnak hihetetlen szaporasága, ravaszsága és nagy munkaszeretete.

Ezek a tulajdonságok párosulva ennek a fajnak igénytelenségével, olyan konkurenciát képesek kifejtetni a fehér faj munkásaival szemben, amelyben a fehér munkás versenyezni nem képes. Ez a sárga veszedelem, mely a jövő században Európa problémája lesz.

Amerika, úgy látszik, már megalkudott Japánnal a hódítások tekintetében. Amerika így háritja el magáról a japán veszedelmet, hogy az elgyengült Oroszországra szabadítja rá Japánt. Japán tetszetős formát választott támadása megokolására, amit az ántátnak nem lehet visszautasítani. Azt az ürügyet használja ki, hogy meg kell büntetni Oroszországot a békekötésért.

Meg is kapta hozzá az antant hozzájárulását, Amerika már nyilatkozott s jogosnak és szükségesnek ismeri el Japán beavatkozását. Most Anglián a sor, hogy megállapítsa Japán terület-hódításának mértékét és módját. Így

nyilvánul meg az ántánt elve: az imperiálizmus megsemmisítése és a hódítások megakadályozása.

Egy másik jelenség, melynek első híreit meghozta a tavasz: Irország

forrongása. Ujra terjed a sin-fein mozgalom.

Az elkéseredett irek között hódít az ir köztársaság eszméje, az Angliától elszakadás gondolata. A forradalmárok a földbirtokokat kezükbe kerítették s ez a mozgalom, melynek igen komoly jellege van, még sok fejlődést fog okozni Angliának.

Hangok az angol parlamentből.

(A Morning Post január 15-iki száma után.)

Sir Auckland Geddes angol hadügy-miniszter a parlament január 14-iki ülésén hosszabb beszédet tartott az új katonai javaslatról, s ezzel kapcsolatban az entente katonai erejéről, mellyel az ő véleménye szerint diadalmas végre lehet vinni a háborút a központi hatalmakkal szemben, az orosz katonai hatalom összeomlása dacára is. Legyen szabad a beszéd egy részét közölnöm a Morning Post jan. 15-iki száma után.

„Határozottan állították, hogy ujoncozásunk csüörtököt mondott (has broken down) s hogy seregeink a fronton ujoncok híján egyre fogynak. A tények ellenmondanak ez állításnak. Az angol seregek a harc-téren 1916 decemberében erősebbek voltak, mint 1915-ben, 1917-ben pedig erősebbek, mint 1916-ban. Az ujoncozás nem mondott csüörtököt, de az bizonyos, hogy az angol haderő fontossága egyre nő a szövetségesek erejéhez képest. Oroszország nem küzd többé a szabadságért. Franciaország erejének javát már kiadta s nem viselheti az egész terhet. Amerika még nem lépett ki a harctérre s hónapok telnek el, míg teljes erejével fölléphet; Olaszország nagy szerencsétlenségét szenvedett. Nagy Británián s az ő ügyességén az emberpótlás terén áll tehát a következő hónapokban jóformán minden. Világos, hogy nagyobb szerepet kell játszaniuk a harctéren, amíg Amerika megérkezik, s ez első sorban több embert jelent, több katonát. De nem jelent több katonát tekintet nélkül az életbevágó iparra, amely a hadsereget támogatja, nem is jelent katonát és municiót tekintet nélkül a tengeri haderőre, amelytől minden egyéb függ, sem nem jelent katonát tekintet nélkül a táplálékra,

amelytől függ a nép egészsége és kitar-tása.

Amit mi kívánunk, az józan, gondosan megfontolt-óvatosan egyensúlyozott program erőteljesen megvalósítva. Ne vezessen félre bennünket a szárazföldi hatalmakra való gondolás, melyeknek a hadsereg mindenik. Szi-geti, nem szárazföldi nemzet vagyunk. Vég-eredményben minden attól függ, hogy tudjuk ellenőrizni a tengert szövetségeseink érdeké-ben. 1914 augusztusától több különös lépést tettünk, amelyek nem sok hasznot hajtottak nekünk. Térjünk hát vissza atyáink hitéhez és ismerjük el, hogy tengeren és tenger ál-tal élünk. Nekünk tengeren elsőnek kell lennünk, a levegőben elsőre kell töreked-nünk s szárazföldön mindent elkövetnünk, hogy betöltsük azt a hézagot, amelyet Orosz-ország nyitott, amíg Amerika el nem foglal-hatja helyét s az egész idő alatt életető ipa-runk üzemét fenn kell tartanunk. A kormány számbavette a szövetségesek és saját erejét és ez a számadás nem kedvezőtlen. Teljesen kizárva Oroszországot és Romániát, a mi és szövetségeseink hadereje jelentékeny fölény-ben van a központi hatalmakéval szemben. Hacsak tisztán statisztikai szempontból te-kintjük a dolgot, akkor sem kell tartanunk tőle, hogy ellenségeink az orosz össze-omlás következtében a nyugati frontra vetett erővel legyőzzenek minket. Nagy a há-borus kimerülés Ausztriában és Németor-szágba is nagyobb, mint minálunk. Török-ország teljesen kimerült. Másrészt a köz-véleménynek csekélyebb súlya van az ellen-séges országokban, mint a demokratikus szö-vetséges államokban; de a szövetséges álla-moknak megbecsülhetetlen előnyére válik az

BÉKEMINŐSÉGÜ

pipere és fertőtlenítő szappanok

nagy választékban igen olcsón beszerezhetők:

FEKETE ERNŐ

droguista

„DIANA“ illatszertárában
Bémer-tér 3.

Egyesült-Államok csatlakozása, amely ugyan még járatlan a modern hadviselésben, de mérhetetlen keménységű és erejű, úgy hogy a legnagyobb értékű anyagi és erkölcsi támogatást adhatja.

Nem szabad felednünk az ellenséges hadseregek összetételét sem. A németek már 18 éves fiukat küldtek az orosz fronton árkokba, holott nálunk 19 a korhatár, franciáknál 20, amerikaiaknál 21. De nemcsak fiatalabb fiukat alkalmaznak ellenségeink, hanem öregebb embereket is, mint mi: Ausztriában már 55-re emelték a korhatárt. Ebből látható, hogy az ellenség tartalékja alsóbb minőségű és sokkal kimerültebb, mint a miénk.

Érdekelheti a házat legalább is megközelítőleg tudni, mit jelent Oroszország visszavonulása a harcsterről a központi hatalmakra, illetőleg felszabaduló erőknek a nyugati fronton alkalmazására nézve. Nem számíthatunk kevesebbet Németországból 950000 emberrel. Ha hozzászámítjuk Ausztria-Magyarország haderejét, elmondhatjuk, hogy a központi hatalmak 1,600,000 emberrel vehetnek többet a nyugati és az olasz frontra, mint eddig. Ugy látszik, ha Oroszország hű maradt volna szövetségeseihez, nemcsak megmentette volna porosz kézben levő tartományát, de gyors és teljes győzelemre segíthette volna szövetségeseit.

De az elpártolás dacára sem lehet kétes a végső eredmény. A szövetségesek és Amerika hadereje elég arra, hogy biztosítsa a győzelmet. Semmi sem mentheti meg a központi hatalmakat, legföljebb olyan lelki összeomlás a szövetséges államokban, amilyen Oroszországban történt.

Valamivel előbb a miniszter az angol haderő statisztikájára tér át.

„A háború kitörése óta egyre nőtt a mi haderőnk. A tengeri haderő az 1914 augusztusi 150,000-ról 1917 októberében 400 ezerre emelkedett. A teljes brit haderő most 4,000,000 embert foglal magában. Ha hozzászámítjuk az elesetteket, sebesülteket, eltűnteket, foglyokat, 7,500,000-re emelkedik a szám. (Éljenzés!) Ezekből

4,530,000-et tehát 60-4 percentet Anglia szolgáltatta,

620,000-et tehát 8-3 percentet Skócia,

280,000-et tehát 3-7 percentet Wales,

170,000-et, 2-3 percentet Írország,

900,000-et, 12 percentet birtokaink és gyarmataink (éljenzés.) A hátralévő milliót India adta. (Éljenzés.)

Oly erőfeszítés ez, melyre méltán büszke lehet a brit nemzet, de hogy hiába ne legyen, hadseregünket, amely három és fél esztendeje küzd, a jelen évben is teljes erejében fenn kell tartanunk. Két forrás kínálkozik haderőnk kiegészítésére. Az egyik a tartalékok a másik a még polgári életben lévő férfiak.

Érdekes és jellemző, hogy a katonai javaslat nem foglalja magában a sorozás kötelezővételét Írországra nézve, amely pedig elég csekély percenttel szerepel a háborús erőfeszítés és áldozatok terén.

Némethy Gyula dr.

* Fényképészeti lemezek, papírok, vegyszerek, előhívók stb. kapható Farkas István „Apolló” drogériájában, Rákóczi ut. 7-B.

A leánygimnáziumot felállítja az állam.

Hat milliót vesz fel a város beruházásokra.

Rimler Károly polgármester szerdán este érkezett haza Budapestről, ahol a nagyvárosi leánygimnázium és a városi folyószámla kölcsönök konvertálása ügyében járt el.

A leánygimnázium felállításának a kérdése jó úton van. A legilletékesebb kormánykörökben is nemcsak helyénvalónak, de jogosnak ismerik el Nagyvárad azon törekvését és kérését, hogy itt az állam állítson fel leánygimnáziumot. Fontos közérdek, hogy egy ily nagy és előkelő kulturközpont bírja a növevelés és nőképzés ezen fontos szervét, amely alapot ad a magasabb nőképzésre.

Mivel azonban a leánygimnázium felállítása igen sürgős, hogy már ez év őszén, habár ideiglenesen is, megnyitható legyen, elengedhetlen, hogy a város az ideiglenes felállítást minden eszközzel megkönnyítse, illetve lehetővé tegye. Arra nézve azonban már most ígéretet nyert a polgármester, hogy a végleges leánygimnázium csak állami lesz.

Egyben felhívták a polgármestert, hogy a leánygimnázium felállítása iránt azonnal, minden halogatás nélkül küldje fel Nagyvárad városa a feliratot a vallás- és közoktatási miniszterhez.

Rimler Károly polgármester hazaérkezése után nyomban tárgyalt dr. Thury László városi főügyész, iskolaszéki elnökkel, aki már tegnap érintkezésbe lépett Vass Bertalan kir. tankerületi főigazgatóval.

A főügyész a város feliratát már elkészítette s azt a mai napon fel is küldik a kultuszminiszterhez.

A polgármester közbenjárása tehát sikeres volt s mielőbb meg lesz, habár egyelőre ideiglenesen is, Nagyváradon a leánygimnázium.

Rimler Károly polgármester továbbá a városi folyószámla kölcsönök konvertálása ügyében is eljár s tárgyalást folytatott a Pesti Hazai Első Takarékpénztárral, ahonnan a folyószámlakölcsön nagy része van a városnak.

Konvertálás alá kerülne 9 millió korona a függőkölcsönök kifizetésére, továbbá 6 millió korona új kölcsön szükséges ahhoz, hogy Nagyvárad városa a háború után szükséges nagyobb építkezéseket: vágóhidat, munkáslakásokat stb. azonnal megkezdhesse. Összesen tehát 15 millió újabb hosszú lejáratú kölcsönre volna most Nagyváradnak szüksége.

A Pesti Hazai Első Takarékpénztárnál meg is van a hajlandóság a kölcsön megadására, azonban, dacára a hirdetett nagy pénzbőségnek, olyan feltételek mellett hajlandók a kölcsönt nyújtani, hogy a konvertálásra jól ráfizetne a város. Tehát a most kívánt feltételek mellett nem lehetne szó a konvertálásról és az új kölcsön felvételéről.

Azonban ez még nem utolsó szava a pesti pénzügyintézetnek, amely eddig mindig külsőül járt el Nagyváradal szemben s rövid

időn belül Rimler Károly polgármester Szücs Géza főszámvéevővel újból felutazik a kölcsön ügyében a fővárosba.

Nagyvárad február hóban.

A közigazgatási-bizottság ülése.

Nagyvárad város közigazgatási bizottsága tegnap, csütörtökön délután tartotta rendes havi ülését, Ember Géza főispán elnöke alatt, amelyen Rimler Károly polgármester, Lukács Ödön főjegyző, Németh István kir. tan., pénzügyigazgató, Varró Domokos kir. műszaki főtanácsos, Vasady Lajos kir. tanfelügyelő, dr. Thury Endre kir. ügyész, dr. Mayer László v. főorvos, dr. Thury László v. főügyész, dr. Istvánffy István v. árvaszéki elnök, dr. Thury Kálmán, dr. Medvigy Gábor, Diósi Lajos voltak jelen.

Tudomásul vették a polgármester jelentését a közigazgatás február havi állapotáról. A jelentésből közöljük a következő adatokat:

A közegészségügy február hóban elég kedvező volt, mivel a születések száma, az idegen elhaltak bevonásával, négygyel multa felül. A fertőző betegségek közül előfordultak: a kanyaró 9 esetben, a differitisz 10 esetben, 2 idegen elhalálozásával, vörheny 4 esetben, 1 halálozással, a hasihagymáz 7 esetben, 3 idegen, 1 halálozással, a vérhas 2 idegennél, a hólyagos himlő 2 idegennél, 1 halálozással. A hólyagos himlőt Debrecenből hozta Nagyváradra egy asszony, akinek testvére is megkapta a betegséget. A járványkórházban ápoltak 27 beteget. A gyermekkórházban 88 fekvő és 280 bejáró beteget ápoltak.

Született 46 fiú, 47 leány, összesen 93 gyermek; elhalt 81 férfi, 60 nő, összesen 141 egyén. Városrészek szerint elhalt: Újvárosban 18, olasziban 29, Váralja-Velencén 20, a kórházakban 74.

A közbiztonsági állapot normális volt. Dicsérettel emeli ki a jelentés, hogy a rendőrség a gyakori betörések tetteseit kézre kerítette. Lopás 332 csalás 4, sikkasztás 9, orgazdaság 12, könnyű testiértés 3 fordult elő. Letartóztatás volt 95, eltoloncoltatott 38 egyén.

Kincstári egyenes adóban befolyt 310,732, városi adóban 173,735 korona.

Ezen kívül néhány építkezési és kórházi ápolási díj ügyét intézték el s az ülés véget ért.

Rajniss zászlós lassan elfelejt magyarul.

Az a fiatal tanító, akit Nagyváradról eresztett a harctérre a kath. tanítóképző, érdekes, különös és változatos kalandok után, szökések meghiusulásának büntetéséül a szibériai *Stretenszk*-be került, miután több helyen magyar iskolát rendezett be a magyarok számára.

Onnan most már nem német, hanem magyar levelet küldött s ebben fájdalmas vallomásokat tesz. — A levélben ezeket írja:

... Igen ravasz utakon megtudtam, hogy könyveket küldtek nekem, de sajnos, semmit se kaptam. *Lassan-lassan elfelejtetek magyarul.* Az otthoni munkát valószínűleg egy magyar nyelvtannal kell megkezdeni. De mikor? Ugyan irjanak erről valamit.

Ugy szeretnék most valamivel, ami művészet és magyar, foglalkozni. Beszorultam Goethe és Sudermann közé. Itt nincs tovább. A magyar irodalomnak hire sincs.

Az angol elég jól megy, csak rengeteg időt vesz igénybe s ezért minden mást félre kell tenni.

Ha valami Vöröskeresztes irgalom folytán kaphatnék könyvet, jól esnék. Legalább „szép” és „jó” irodalmat, magyart, magyart!!!

Őnök otthon, lehetetlen, hogy megértsek az itteni helyzet bolond összevisszaságát, a tisztán pszichológiai okokat is. Most már gyakran irok.

Ide japánok érkeztek nagyobb számban. Mit keresnek ezek itt? A világ a fejetejére állt, ugy látom.

Rajniss Ferenc
zászlós.
(Stretenszk.)

Harctereinken nincs esemény.

Budapest, március 7. A miniszterelnökségi sajtóosztály távirata. (Hivatalos.) Nem történt különös esemény.

A vezérkar főnöke.

Visszavertünk angol előretöréseket.

Berlin, március 7. A miniszterelnökség sajtóosztály távirata. A nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati harctér.

Ruprecht bajor trónörökös hadcsoportja Dixmuidentől északnyugatra rohamoszt. gink két belga major ellen intézett támadásukból három tisztet és száztizennégy főnyi legénységet és néhány géppuskát szállításoltak be.

A tüzérségi tevékenység sok szakaszon feléledt. Többször visszavertünk angol felderítő előretöréseket.

A német trónörökös hadcsoportja. A francia tüzérség a harc vonal sok helyén élénk tevékenységet fejtett ki. Avocourtól északnyugatra rohamcsapatunk mélyen benyomultak a franciák állásaiba és heves harc és számos fedezék szétrombolása után tizenhét fogolylyal tértek vissza.

Tegnap légi harcban huszonkilenc ellenséges repülőgépet és két kötött léggömböt lőttünk le. Lovag Tutsek százados huszonhetedik légi győzelmét aratta. Angol repülőknak egy Toucoingi kórházra dobott bombái számos francia lakost megölték.

A többi harctérről nincs ujság.

Ludendorff, első főszállásmester.

* A választójogi bizottság ülése. — Budapestről jelentik: A választójogi bizottság csütörtök délelőtt 11 órakor ülést tartott. Az ülésen *Bakonyi Samu* nagy beszédben kelt a javaslat védelmére, utána gróf *Tisza István* szólalt fel. Reflektált *Bakonyi* ajánlásaira s kijelentette, hogy ő Erdélyben a magyar és német és nem a nemzetiségi választókat erősítette. *Apponyi* a multkor a román betörésről szólva burkoltan meggyanúsította őt, el fog jönni az idő, amikor beigazolódik, hogy sem az akkori kormányt, sem a hadvezetőséget a román betörés idején semmi mulasztás nem terheli. *Tisza István* beszéde után az ülés délután 3 órakor véget ért.

Az osztrák képviselőház az önálló magyar hadsereg ellen.

A költségvetést elfogadták. — Seidler marad.

Budapest, március 7. (Saját tudósítónktól.) Bécsből jelentik: A parlamenti válságot megoldottnak lehet tekinteni. A kormány hosszabban tárgyalta a lengyel klubbal, melynek vezetői részére mára királyi kihallgatást eszközölt ki. A lengyel vezérférfiakat a király ma délelőtt fogadta kihallgatáson s előttük — hír szerint — kielégítő ígéretet tett a lengyel királyság jövőjére vonatkozólag. Ennek következtében a lengyelek a költségvetés szavazásától távol fognak maradni s így a kormánynak körülbelül 20 szavazatnyi többsége lesz.

Bécs, március 7. Az osztrák képviselőház mai ülésén *Seidler* miniszterelnök nagyobb beszédben válaszolt azon interpellációkra, amelyeket annakidején az önálló magyar hadsereg ügyében intéztek hozzá.

Seidler miniszterelnök beszédében kijelentette, hogy a közös hadsereg intézménye a 67-es kiegyezés egyik alkotó része, ebből kétségtelen bizo-

nyossággal következik, hogy a monarchia egyik államának sincs módjában a közös hadsereg helyébe önálló hadsereget szervezni. Mert ha ez lehetséges volna, előállna az a helyzet, hogy a hadsereg a monarchia egyik államában közös, a másik államában önálló lenne. A hadsereg közösségét tehát Magyarország egyoldaluan meg nem változtathatja, ez csak Ausztria hozzájárulásával, illetve a Reichsrath beleegyezésével, tehát tárgyalások útján történhetne meg.

A miniszterelnök nyilatkozatát a képviselők helyesléssel vették tudomásul.

Seidler után a pénzügyminiszter reflektált röviden az elhangzott beszédekre, majd megkezdődött a szavazás: a költségvetési provizorium első szakaszát 240 szavazattal 121 ellen, a második szakaszát 203 szóval 161 ellen, végül a harmadik szakaszát 202 szavazattal 165 ellen elfogadták.

Ferdinánd lemond, Bratianu törvény előtt.

Budapest, március 7. (Saját tudósítónktól.) Az Est tudósítója jelenti Bukarestből:

A román kormány és az udvar jelenlegi székhelyén, Jassiban új pártok alakultak, amelyeknek kimondott céljuk: felelősségre vonni a bűnösöket, akik Románia mai szomorú helyzetét előidézték. Ezek a pártok nem elégszenek meg azzal, hogy Bratianu és társai eltűnnek a politikai élet színteréről, hanem törvényes felelősségre vonásukat is kívánják. Ezek a pártok, amelyek különben Marghiloman és Carp kormányának eszméjét támogatják, meg vannak róla győződve, hogy Ferdinánd király lemond a trónról. A román közvélemény abban a véleményben van, hogy a német kormányzás még évekig megmarad Romániában, ha nem is katonai, de polgári intézmények formájában.

A japánok Irkuck előtt.

Budapest, március 7. (Saját tudósítónktól.) Rotterdamból jelentik: A Central Neusos jelenti Tokióból: Pekingben tárgyalások folytak egy független kelet-sibériai kormány megalakítása érdekében. A tárgyalások most véget értek, a kormány elnöke Lwow herceg lett, a kormány székhelye Charbin.

Budapest, március 7. (Saját tudósítónktól.) Stockholmból jelentik: A Pravda jelenti: Több japán ezred utban van Irkuck felé. A japánok a kínaiakkal együtt operálnak, a vasutat, posta és távirat hivatalkát megszállják; a bolsevikieket mindenütt eltávolítják.

Megállapították a román békekonferencia munkatervét.

Budapest, március 7. (Saját tudósítónktól.) A Magyar Távirati Iroda jelenti Bukarestből e hó 7-iki kelettel: A békekonferenciának *Bušteában* tartott tegnapi ülésén lényegében megállapították a konferencia munkatervét. Több bizottságot alakítottak s megállapodtak abban, hogy a tanácskozásokon a négyes szövetség hatalmainak képviselői alfabetikus sorrendben fognak elnökölni. Az üléseket ezentul már nem Bušteában, hanem a Bukarest közelében levő *Kotrocen* királyi kastélyban fogják tartani.

Piccaver egyetlen estélye a Vigadóban

A világhírű opera-énekes váradi hangversenye.

Március 20-án tartja a Vigadó előcsarnokában egyetlen ária- és dalestélyét Piccaver Alfréd.

Mikor legelőször ragadta magával a bécsi Operaház méltó közönségét hangjának páratlanul szép csillogásával, azt mondják rá: egy második Caruso. Azóta már maga mögött hagyta az összehasonlító szavakat, tudja, hogy ő van és mindenki már csak utána jöhet. És mikor egy-egy estére el látogat a metropolisokba, helyekre, ahol valószínűleg tobzódhatnak a híresebbnél-híresebb tenorok művészetében — milyen semmivé válnak akkor minden élvezet és micsoda végső-kig fölfokozott elragadtatás járja az ő éneklése nyomán.

Legutóbbi pesti vendégszereplése alkalmával a közönség székeket borítva, korlátokat döntve, egymás hegyin hátán könyörgött egy teljes negyedóránig valami ráadásért, míg végre elénekelte Piccaver a Tosca nagy áriáját.

De Piccaver — aki egyébként cs. és kir. kamaranékes — méltán rászolgál erre a kivételes ünnepeltetésre. Eltekintve hangjának érzéki szépségétől, amelyhez fogható talán évtizedek óta nem volt a föld kerek-

ségén, direkt az egyéni művészete az, amelylyel a közönséget rákényszeríti. Messze túl a teljes technikai készségen, organumának moduláló készségével olyan hang- és szineffektusokat tud létrehozni, amelyek váratlanok a maguk zsánérében, nem beszélve arról, hogy különlegesen előkelő frazirozásán, sajátos felfogása ma már egy egész iskolastilusává vált. A nyílt elmélyítést, a maximális lehetőségnek olyan tökéletes kihasználását egy-egy dal, vagy ária keretében, mint ő, énekes nem nyújtotta.

Piccaver délamerikai születésű, de nyugati országok kulturáján nőtt fel. És ez talán mindent megmagyaráz. Lelkében a Dél minden szilajsága és originalitása tombol, de ő e tombolást kulturáltságának keretei között szorítja; férfias erejét intelligenciájával, mint valami ezüst szordinóval halkra hangolja — és ebben rejlik az ő nagy-nagy művészetének nyitja. A legszebb lírai tenor, amely valaha rivalda lámpák előtt felhangzott. Értelmezhető, ha Piccaver egyetlen váradi estélye iránt olyan érdeklődés fog mutatkozni, a milyen az európai koncert-termek külsőségeit fogja a váradi Vigadó nagytermébe várásolni.

Zavarok egy nyugdíjazás körül.

Eltűnt aktacsomó.

Biharvármegye február hóban tartott rendkívüli közgyűlésén tudvalevőleg elhatározta Nagy Márton központi főszolgabíró nyugdíjazását. A megyei közgyűlésnek ezen határozatát Nagy Márton főszolgabíró, élve törvényadta jogával, a belügyminiszterhez megfeleltette s e feleltetését Fráter Barnabás alispán terjedelmes véleményes jelentésével együtt fel is terjesztette Tóth János belügyminiszterhez.

Ugyancsak a februári közgyűlés mondta ki Nagy Márton nyugdíjazásával együtt dr. Fássy Lajos főügyész, Jezerniczky Dénes és Kovásznay Marcell főszolgabírók nyugdíjazását is és úgy volt elhatározva, hogy mind ezen megüresedett állások betöltését a folyó havi közgyűlésen fogják megejteni. A folyó havi közgyűlés e hó 20-án lesz s míg a főügyész és a másik két főszolgabíró állásának kérdése az utódokat illetőleg is teljesen rendben van, addig a Nagy Márton öröke, a központi járás főszolgabírói állásának ügye még mindig függőben van, mert hiszen a közgyűlési határozat a feleltetés folytán még nem érvényes s hiányzik a miniszter döntése.

Ez ügyben a legújabb fajlemény jó értesülésünk szerint az, hogy e hó első napjaiban, midőn Malatinszky Lajos főispán és Fráter Barnabás alispán Budapesten jártak a nyugdíjazásra vonatkozó közgyűlési határozat jóváhagyása, illetőleg a feleltetés elintézése érdekében, a belügyminiszteriumban is megfordultak. A közgyűlési határozatot, valamint a feleltetésre vonatkozó aktát

azonban a legszorgosabb keresés ellenére sem sikerült megtalálni dacára annak, hogy az ügyirat Nagyváradról ajánlott levélben küldetett meg a belügyminiszteriumnak.

Annyi bizonyos, hogy az ügy mai állása szerint a központi főszolgabírói tisztség betöltése a márcus hó 20-iki közgyűlés tárgysorozatán valószínűleg nem fog szerepelni.

A Kath. Központi mai közművelődési estélye

iránt széles körben nagy az érdeklődés. A műsor igen változatosnak ígérkezik, szép zene és énekszámok lesznek a beszéd előtt és után. Különösen Szokoly Erzsike művészi zongorajátéka és Nagy Irénke nagyszabású, klasszikus énekszáma kiemelkedő pontjai lesznek a műsornak.

Nagy érdeklődés nyilvánul dr. báró Apor Vilmos előadása iránt, a kit ez alkalommal először látunk az előadói asztalnál. Báró Apor Vilmos nagyképzetségű papja az egyházmegyének, mert tanulmányait mindvégig a jezsuiták nagyírú intézeteiben, így a teológiát is Innsbruckban, a híres egyetemen végezte, a hol a legkiválóbb jezsuita tanárok tanítottak.

A műsort Erdős Mátyas dr. törvényszéki jegyző fejezi be, a ki saját szerzeményeit fogja bemutatni zongorán.

Az estély délután 5 órakor kezdődik. Belépti díj nincsen.

A teljes műsor a következő:

1. Chopin: Ballada. Zongorán előadja: Szokoly Erzsike urleány.
2. Mi az igazság? Előadás, tartja dr. báró Apor Vilmos teológiai tanár.
3. a) Bizet: Michaela nagy áriája a „Carmen” c. operából, b) Káldy: Csalogány-

dal. Éneklő: Nagy Irénke urleány. Zongorán kíséri: Bléyerne Garzó Adél urasszony.

4. Dr. Erdős Mátyas: a) Ballada. (A vitéz honvédekéről. b) Trüamerei. c) Zenélő óra. Zongorán előadja a szerző.

Fény eget az irodalmi szennyáradat.

A királyi ügyész úr figyelmébe.

Vettük és szórólap szóra közöljük az alábbi levelet:

A „Tiszántúl”
tekintetes Szerkesztőségének

Helyben.

A Faun című szennylap árasztotta el ma Nagyvárad hölgyközönségét mutatvány számokkal, melyeket névre szóló címezéssel küldöttek szét.

Ha valamelyik jó nevelésű leány ilyen lapot kap kézhez és mint ismeretlen képes újságot lapozni kezdi, bizonyára undorral fogja magától eldobni, de tiszta derült lelki világát már az első kép is megmérgezi.

Kérem Szerkesztő urat, hogy ezen szemérmetlen eljárás kelle megfontlása iránt a lépéseket a kir. ügyészségnél megtenni sziveskedjék.

Ha az utcán nem szabad ruha nélkül járni, ha nyilvánosan trágár és káromló beszédek elmondani nem szabad, akkor ilyen piszkos, disznóságoktól hemzsegő lapot megrendelés nélkül magánlakásokba csempészni bizonyára nincs megengedve.

Tisztefettel

Sz. S.

Reméljük, a királyi ügyész úr figyelmére fogja méltatni az esetet. Illetékes kérdésre konkrét adatokkal is szolgálunk.

A váradi lat. szert. egyházmegye autonómiai képviselői.

A kath. autonómiát szervező országos kongresszus, amely 1902. márcus 10. óta ülést nem tartott, királyi rendelettel ismét egybe fog hivatni, hogy a képviselőházban a katolikus autonómiairól beterjesztett törvényjavaslat törvényerőre emelkedése után megkezdje munkáját. Evégből — mint megírtuk — az üresen levő mandátumok betöltése országszerte elrendeltetett.

A nagyváradi lat. szert. egyházmegyében két világi képviselő van: egyik Nagy-Várad központtal, ennek képviselője dr. Hoványi Gyula kir. kath. jogakadémiai tanár, aki annakidején a 27-es bizottság előadója volt, a másik képviselő Gyula központtal gróf Wenckheim Géza.

Az egyházi mandátum dr. Karsch Lollion halála óta üresen volt, melynek betöltése végett szavazásra hivta fel papjait gróf Széchenyi Miklós v. b. t. t., megyéspüspök. A szavazásban nem vettek részt a káptalani tagok, kiknek külön képviselőjük van és a szintén külön képviselt szerzetes rendek tagjai.

A szavazatok beérkezvén az egyházmegyei hivatalba, a megyéspüspök Brém Lőrinc prépost kanonok, íródaigazgató, Halász Gyula sz. sz. ülnök, plebános, Imrik Z. Sándor tb. kanonok, esperes-plebános, dr.

Lestyán Endre sz. sz. ülnök, plébános és dr. Némethy Gyula tb. kanonok, theologiai tanár mint az egyházmegyei papság által megválasztott ötös bizottság tagjai közreműködésével tegnap a szavazatok felbontotta és összeszámálta, melyek alapján dr. Lindemberger János c. apát, gyulai esperes-plébánost jelentette ki egyházmegyei papi képviselőül, mint akit erre a tisztségre a szavazók nagy többsége megválasztott.

A nagyképzettségű és az egyházmegyei papság körében általános szeretetnek örvendő apát-plébános nemcsak méltó képviselője lesz az egyházmegyei papságnak, hanem a kongresszusban is hasznos szolgálatokat fog tenni a kath. autonomia nagyfontosságú ügyének.

A tavaszi mezőgazdasági munkák biztosítása.

Ember Géza főispán felhívása.

A természet levetette hermélipalástját és a nap rügyfakasztó meleg sugarai hirdetik az újjáéledést, a tavasz közeledtét. Mintha a természet reneszanszával egyidejűleg beköszöntött volna egy biztató reménysugár az örömteljes, békés, nyugalmas korszak után.

Acéios erőnk minden sulyával, önfeláldozásunk teljével folytatott szent küzdelmünk végét hirdetik a távol keleten kialakuló események, a nagy katasztrófa minden dühét kiadva vége felé közeledik.

De míg e küzdelem véget ér, nagy feladat előtt áll a nemzeti erőkifejtés minden tényezője, mindennekfelett a magyar mezőgazdaság. Napról-napra fokozódnak feladatai és napról-napra kevesbednek azok teljesítéséhez szükséges eszközei.

A kötelesség hívó szava egyre több férfit von el a barázda mellől az acél mellé; a hadiszolgáltatások pedig kevesbitik az igazságot s nagyon sulyos áldozatokkal, erőkifejtéssel lehet csak a mezőgazdasági termelés continuitytását biztosítani.

A tavasz azon időszak, amidőn a gazdasági év termelése megalapozást nyer. Erélyes kézzel álljon tehát sorompóba a gazdaságnak minden tagja, hogy népünk s főleg küzdő seregünk mindennapi kenyere biztosítottassék.

Ezeréves létünk alatt mindenkor az anyaföld e kiapadhatatlan kincsésbánya látott el bennünket úgy a békés, mint a háborús élet sokezer szükségletével, ez megteszi most is kötelességét, csak művelői ne hagyják parlagon. Minden parlagon maradt parcella kockáztatja hősi küzdelmünk dicsőséges és mielőbbi kimenetelét.

Megvagyok győződve, hogy úgy a földművelésügyi igazgatás szervezetébe tartozó tisztviselők mint a gazdaságnak minden tagja átérzi reá váró hivatását emez erő kifejtéséhez, legyenek meggyőződve, nem fog hiányozni a kormány támogatása sem.

Előre tehát az ekevassal, adja Isten, hogy amikor az ideai szántás gyümölcseit learatják a nagy harcokból, Szibéria távoli hómezőiről, a kék-egü Itáliából hazatért hőseink vig dalától lengyen hangos a mező, a rét.

Ember Géza,
főispán.

a g. kath. s. ...umban.

A portás mellől ellopták a ruháját.

A Tisza Kálmán-téri g. kath. szeminárium tanára, dr. Kirvay Vazul tegnap délelőtt megjelent a rendőrség panaszfelvételi osztályában, ahol igen érdekes lopási, jobban mondva betörési esetről tett jelentést.

Dr. Kirvay elmondta, hogy tegnap éjjel 12 óra tájban a szeminárium földszintjén levő szobájából neszt hallott a szomszédos ebédlő felől, azonban azt gondolva, hogy talán valaki, aki az intézethez tartozik, jár ott, nem tulajdonított fontosabb jelentőséget a dolognak. Csak másnap reggel derült ki, hogy betörő járt az ebédlőben.

Az ebédlőben reggel mindent felforgatva találtak, azonban csak egy igen értékes tájképipát emelt el onnan az ismeretlen éjszakai vendég. Összeszedte az asztali fehérneműeket is, sőt össze is kötözte csomóba, azonban ismeretlen és megfajthetlen okból otthagyta az asztal tetején.

Ennél érdekesebb azonban a betörő további munkája.

Az ebédlőből a folyosón keresztül a kapu alatt levő portás fülkébe ment. A fülke ajtaja nyitva volt, a portás benn aludt az ágyon, még pedig olyan mélyen, hogy nem is vette észre látogatóját, akit azonban ez nem zsenirozott, sőt egész nyugodtan összecsomagolta az ágy mellett levő székről a portás teljesen új ruháját, télikabátját, cipőjét, kalapját és ingét, azokat belegyömöszölte egy ágyfedőbe és nyugodtan távozott azon az uton, ahol jött, vagyis kiment a szeminárium hatalmas udvarára, ahol keresztül haladt egészen a Sztaroveszky utcai kőfalig s azon keresztül másváza, továcipelte zsákmányát. Reggel a frissen ázott talajon egész szépen meglátszott a betörő patkós, szeges lábnyoma s a falat is leverte, ahol a kerítésen átkuszott.

A rendőrség erélyesen nyomozza a szeminárium kellemetlen éjjeli látogatóját.

A magyar leány és az orosz fogoly szerelmi drámája.

Tegnapelőtt este véres dráma játszódott le a Kálvária-utca 27. számú házban. Egy orosz fogoly Vodianiczki Vaszily agyonlőtte szerelmesét Csete Mariskát, azután revolvéréből a saját maga szívébe repített halálos golyót.

Csete Mariska, Csete János városi hivataloszolónak volt fiatal, viruló leánya, akibe Vodianiczki Vaszily orosz hadifogoly már régóta szerelmes volt. A leány nem idegenkedett a jóra való orosz fiutól, aki dr. Várnay Ferenc ügyvédhez volt kiadva már huzamosabb idő óta. Várnay ügyvéd nagyon megvolt elégedve a legénnyel, szorgalmasan, lelkiismeretesen elvégezte a rászabott munkát. A fiu gyakran eljárt Csete Mariskához még pedig azzal a komoly eltökélt szándékkal, hogy ha a béke létrejön Oroszország és a monarchia között, annak rendje és módja szerint megkéri a kezét és feleségül veszi a szép Mariskát.

Most, hogy végre elérkezett a várva-várt

lakásán és ünnepélyes szavakkal kitarja szíve szándékát s kérte, hogy mint szerett hitvese menjen vele hazájába, Oroszországba.

A leány nem tagadta, hogy vonzódik hozzá, azonban kereken visszautasította ajánlatát, nem volt hajlandó szerelmest hazájába követni.

Azóta Vaszily buskomor lett s tegnapelőtt felkereste a leányt. Nemsokára két lövés dördült el, Vodianiczki Vaszily nem tudta itthagyni imádoztját és végzett mindkettőjükkel.

A szerencsétlen leány temetése holnap délután 3 órakor lesz a családi házból.

HIREK

A József ezred hadialbuma.

— Az ezred elesett és kitüntetett hőseinek arcképeivel. —

Hősi harcok végtelen sorozatában kitünt háziezredünk, a 37. honvéd gyalogezred a hadügyminiszterium 20649. sz. rendelete értelmében egy nagyszabású emlékművet ad ki, melyben az ezred elesett és kitüntetett hőseinek fényképeit tovább az ezred dicsőséges fegyvertényeit fogja megörökíteni.

Az emlékmű jövedelmét a hadiárvek és özvegyek alapja javára fordítják s darabja egyszerű kötésben 30 korona, díszkiadásban 40 korona, előre fizetve, utánvétellel pedig 50, illetve 60 korona.

Lesz a hadialbumnak egy ugynevezett „aranyfejezet” is, amelyben az ezred minden olyan barátjának, aki 50 koronát ad a jétékony célra: nevét, aki pedig 100 koronát ad, neve mellett fényképét is megörökítik.

Felkérem tehát a közönséget, hogy az akció nemes céljaira való tekintettel az é páfogásba venni s a hivatali helyiségben rendelkezésre álló gyűjtővet aláírni sziveskedjék.

Nagyvárad, 1918. március 7.

Ember Géza
főispán.

* **Minisztertanács.** Budapestről telefonálják: Ma délután minisztertanács volt este 7 órától fél 9-ig Wekerle Sándor miniszterelnök elnöklése alatt. A minisztertanácson folyóügyeken kívül gazdasági kérdéseket és közéleti ügyeket intéztek el.

* **A nagyvárad kir. kath. jogakadémián** az I. pótsemester hallgatása végett szabadságot hadbavonult hallgatók beiratkozási határidejét a nm. V. és K. miniszter ur március hó 15-ig meghosszabbította. A kir. kath. jogakadémia dékáni hivatala.

* **Kilépések a Szigligeti-Társaságból.** Antal Sándor, Fehér Dezső, dr. Nagy Mihály, Dutka Ákos, Marton Manó, Katona Béla, Székely János, Pásztor Ede, dr. Fried János, Major Dezső, dr. Barza Ferenc és Huzella Ödön levelet intéztek Sas Edéhez, a Szigligeti-Társaság elnökéhez, amelyben bejelentették, hogy a Szigligeti-Társaságból kilépnek.

* **Dr Gonda Henrik a nagyváradai ujságírókhoz.** A Bihar megyei és Nagyvárad Ujságírók Egyesülete a napokban üdvözlő iratot intézett dr. Gonda Henrik miniszteri tanácsoshoz, a miniszterelnökségi sajtóosztály vezetőjéhez, akitől tegnap Fehér Dezsőhöz, az ujságírók egyesületének elnökéhez a következő válasz érkezett:

Budapest, 1918 március 6.

Igen tisztelt Elnök Ur!

Őszinte köszönettel fogadom a Bihar megyei és Nagyvárad Ujságírók Egyesületének hozzám intézett üdvözlését és bizalmi nyilatkozatát. Legyen úgy Ön, igen tisztelt Elnök Ur, mint az egyesület minden egyes tagja meggyőződve, hogy olyan testület rokonszervének nyilvánítása, amilyen az Önöké, csak fokozhatja azt az ambíciót, amellyel nehéz körülmények között a miniszterelnökségi sajtóosztály vezetésére vállalkoztam, hogy mindenkor és mindenben előbbre vigyem a vidéki sajtó ügyét.

Mai állásomban fokozott mértékben vagyok áthatva a magyar vidéki sajtó nagy fontosságától, attól a nagy missziótól, amelyet a vidéki sajtó munkásai teljesítenek. Ismerem ezen ujságírói karnak szenvedéseit, robotját és igényeit és ezért nyugodt lélekkel állithatom: bármely sajtó vagy ujságírói ügyben fordulnak is hozzám, én mindig jogos igényüknek mindenkor őszinte támogatója leszek.

Kiváló tisztelettel

Dr. Gonda Henrik,
miniszteri tanácsos,
a miniszterelnökségi sajtóosztály vezetője.

* **Érettségi a főgimnáziumban.** A nagyváradai premontrei főgimnáziumban tegnap végződtek a hadbavonuló diákok tanfolyamát bezáró érettségi vizsgálatok a kiosztott bizonyítványok szerint jó eredménnyel. Jelenen érettek: Antalóczy Sándor, Csöndes János, Hoványi József, Papházy József és Szabó Lajos.

Jó fokozattal: Benedek Ferenc, Grün Ödön, Nagy István, Rózsa Antal; egyszerűen éretten hét jelölt; nem bukott meg senki.

Az érettségi elnökléssel megbízott Kovács Lajos dr. igazgató meleg szavakkal köszöntötte utnak az intézettől meghatottan bucsuzó ifjakat, kik holnap ezredeikhez bevonulva megkezdik a katonai életet.

* **Katonai kitüntetés.** Ő császári és apostoli királyi felsége *Andriska* Jenő népfelkelő zászlósának az ellenség előtt teljesített kitünő szolgálatának elismeréséül az arany érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján adományozta.

* **Szabadság meghosszabbítás.** A hadseregparancsnokság megkeresése folytán tévedések elkerülése végett közhírré tették, hogy mindazon a hadrakelt seregtől szabadságon levőknek, kiknek szabadsága március 10-én, vagy azelőtt végződnek, 14 napos szabadság meghosszabbítás engedélyeztetik. Azoknak, kiknek szabadsága márc. 11-én vagy később végződnek, szabadsághosszabbítás nem jár. A meghosszabbítás a szabadságlevélen előjegyzendő. Cs. és kir. Térparancsnokság.

* **Egy női esernyő** tegnap este a Kath. Körben a mozielőadáson elveszett. A becsületes megtaláló sziveskedjék a Kath. Kör háznagyai hivatalába eljuttatni.

* **A. A. Ifjúsági mozi.** Igen érdekesítő a Kath. Népszövetség és Kath. Kör holnap, szombaton tartandó mozielőadásának műsora. Hat érdekesítő darab kerül ez alkalommal a mozivászonra. A műsor slágere a Csipkeverő című dráma lesz, melynek ismertetését holnap közölni fogjuk. A műsor a következő:

1. Mester Sascha háborús heti hiradó.
2. Bandi és a bankár. Bohózat.
3. Strucc tenyésztés Floridában. Természet után.
4. Vak a tenger mellett. Életkép.
5. Jobb a kolbász, mint a gyöngytyúk. Amerikai bohózat.
6. A csipkeverő. Slágerkép.

* **Betörési kísérlet a várad-olaszi plébánia-templomban.** A múlt éjjel betörő kísérletezett a várad-olaszi plébánia templom ajtaján, aki megakarta dézsmálni a templom értékeit. A betörés azonban nem sikerült, pedig a betörő már kinyitotta a templom sekrestye felőli ajtaját, de nem tudott bejutni, mert az ajtó belülről is be volt reteszelve. A betörő fessegette az ajtót a zárfelnyitás után, a fészítés nyomai láthatók is, de a retesz megvédte az erős tölgyfaajtót a befeszítés ellen. A várad-olaszi plébánia-templomban néhány év alatt négyszer törtek be s fosztották ki a templomot, most az egyszer azonban nem sikerült a betörés, ami nagy szerencse, mert ma még az egyházi ruhák is pótolhatatlanok.

* **Kézimunka nagyipar és raktár!** Gobelin, Kelim, Sudan, selyem, arany és chemilia hímzések legdivatosabb mintákkal. Előrajzolásokat, valamint mindennemű kéziműzést, divatos gyöngyözést, legszebb monogramhímzést szolid olcsó árakban készíthet Czellér Imre Nagyáruházában.

* **Keresünk egy vizsgázott fűtőt.** Jelenkezni lehet Moskovits Adolf és Fiai r.t.-nál.

* **Elveszett Ritoók** Zsigmond-utcától Stepperig 4-én este 1/2 8 órakor egy szörme gallér, skongskal, hosszú, méteres elejével és 6 farkkal. Becsületes megtaláló a visszaadásnál megfelelő jutalomban részesül a kiadóhivatalban.

Varrólányok és tanulóányok

jó fizetéssel felvétetnek

Kesztenbaum Juliska
füzőszalonjában, Rákóczi-ut.

Megnyilt

Haltenberger Vilmos
kelmefestő és vegytisztító gyárának második számú felvételi üzlete,
Szent László-tér, Dell'ortó cég mellett.

Vállal minden szakmájába tartozó munkát, elsőrendű kivitelben, mérsékelt áron.

* **Istállótrágyát** saját igánkkal házaktól elszállítunk. Telefon 1099.

* **Pemete- és hársfamézcukorka** elhárítja a köhögést és rekedtséget, hurutot, kiváló hangtisztító, oldó hatása. Egy csomag ára 1 korona. Kapható Németh Pál Aranykereszt gyógyszerárában, a városháza mellett.

* **Köhögés, hurut és rekedtség** ellen biztos hatású szer a hurut-szeletke. 1 doboz ára 2 korona. Kapható Farkas István „Apolló” drogériájában, Rákóczi-ut 7-B.

* **Tyukszemirtő** három nap alatt elmulaszt tyukszemet, bőrkeményedést és szemölcsöket. Ara K 1-50. Kapható Farkas István „Apolló” drogériájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7-B.

Azonnali belépésre ujságkihordónőket Váradolaszi, Katonaváros, Újváros és Külvárosra keres a Tiszántúl. Jelentkezők a kiadóhivatalban felvétetnek, Szilágyi Dezső-utca 5. szám alatt.

* **Ruhafesték** valódi két oroszán H védjegyű minden színben kapható. Ara 60 fillér. Viszonteladók árendéjében részesülnek. Farkas István „Apolló” drogériája, Rákóczi-ut 7-B.

* **Ne dobja ki pénzét új ruhákért,** mert a kitünően bevált ruhafestékekkel régi ruhadarabjait olcsó pénzért házilag átfestheti. Egy levél ára 50 fillér. Németh Pál Aranykereszt gyógyszerárában, városháza mellett.

Butorozott szobák kiadók Zöldfa épület emeletén. Értekezhetni a szobakezelőnőnél.

* **Egy ör felvétetik Fekete Sas** részvénytársaságnál.

! ALKALMI VÁSÁR !

Selymek, kasmirok, női fehérneműk, szőnyegek, nagyválasztékban

KELENGYE
áruház Sz. László-tér 5. sz., a volt Kráner féle bolt helyiségében.

Színház.

Heti műsor:

Péntek: Hamlet.

Szombat délután: Vasgyáros.

Szombat este: Szultán.

Vasárnap délután: Vandergold kisasszony.

Vasárnap este: Szultán.

Luxemburg grófja. Lehár pompás operettjében gyönyörködött tegnap a közönség; e keretben volt alkalma tehetsége igazán művoltában bemutatkozni Stoll Bélának, aki Bazilovics Bazil szerepét alakította igen szép sikerrel. Stoll humorja a komikum művészeiből, csiszoltabb régióiba tartozik. Nem a karzatnak, hanem a jóízűnek szól. Előkelő és mégis állandóan derűre fakaszt. Örömmel láttuk tegnap, hogy rutinját visszaszerezte s hogy Bazilovics szerepében őszinte, meleg sikere volt. Sokat ünnepelték Sz. Zsigmond Annát, Békefit, Vig Mancit, Tompat és Pogány Jankát is.

Délutáni előadások. Szombaton délután Ohnet György kiváló sikerű és nálunk oly közkedveit színműve, a Vasgyáros, vasárnap délután pedig a Vandergold kisasszony, egy csak nemrég élénk sikerrel bemutatott operette kerül színpadra.

URÁNIA mozgó- színház	Pénteken Az elveszett paradicsom dráma 4 felv. Az előadások vasárnap d. u. 3 óra- kor, hétköznap 5 órakor kezdődnek
APOLLÓ mozgó- színház	Pénteken A muzik gyöngye társadalmi dráma 4 felv. Az előadások vasárnap d. u. 3 óra- kor, hétköznap 5 órakor kezdődnek
VIGADÓ mozgó- színház	Pénteken Cabiria II. Az előadások vasárnap d. u. 3 óra- kor, hétköznap 5 órakor kezdődnek

SZERKESZTŐI PÓSTÁJA:

M. I. Köszönet, közölni fogjuk, mindig örömmel látjuk.

Főszerkesztő: **Dr. KRÜGER ALADÁR.** Felelős szerkesztő: **Dr. PAPP KÁROLY**

Kiadótulajdonos: Szent László-nyomda r. t.

MOCSÁRY SÁNDOR

TELEFON 1404.

ZÖLDFÁ-ÉPÜLET, utcai helyiség.

Villany- és vízvezeték-szerelő,
bádogos, lakatos, műszerész
és bronzműves.

Írógép, gramofon, kerékpár és
National Cassa javító. Elektro-
technikai cikkek és 1/2 Wattos
Wolfram szálak Tungstam-égők
állandóan raktáron.

Uj nőiszabóság!

Értesitem a t. hölgyközönséget, hogy a Markovits és Weinberger cégtől, hol 4 évig mint főszabász működtem, a cégtől megválva Beöthy Ödön-utca 41. szám alatt egy modern nőiszabóságot létesítettem. Midőn oda fogok hatni, hogy a t. hölgyközönség bizalmát kiérdemeljem, magamat nagybecsű jóindulatukba ajánlva, vagyok

kitünő tisztelettel
SZABÓ LAJOS
nőiszabó.

UJSÁGKIHORDÓNÓK

FELVÉTERNEK

a „TISZÁNTÚL”
KIADÓHIVATALÁBAN.

Árjegyzék!

Porcellán mozsár, 8l-vel	8.-
Majolika gyümölcs állvány	8.-
Majolika tálca fogóval	8.-
Majolika cukortartó drózzal	8.-
Majolika gyümölcs kosár	8.-
Víz- készlet csiszolt üvegből	8.-
Boros	8.-
Likör	8.-
Söröskészlet színes aranyozással	8.-
Boroskészlet színes	8.-
Vízakészlet színes	8.-
Likörkészlet színes	8.-
Befűtőkészlet kristály fogóval	8.-
Gyűjtemény készlet kristály üvegből	8.-
Majolika tál sótarló színes	5.-
Majolika vízestancs színes	5.-
Kenyér kásár színes üveggel	5.-
China ezüst cukortartó	5.-
China ezüst gyümölcs állvány	5.-
Majolika virágvas színes	5.-
Majolika virágfazek	5.-
Majolika dísz figurák	5.-
Porcellán főzőláda	5.-
Porcellán főzőfazek	5.-
Teáskészlet színes aranyozással	40.-
Kávékészlet színes aranyozással	40.-
Feketes készlet színes aranyozással	50.-
Ebédlőkészlet felszerelve, az aranyozással	120.-
Hidegfelvágotás készlet sz. aranyozással	25.-
Mosdószék színes fin. díszítéssel	80.-
Fali tükör színes aranyozott kerettel	25.-
Asztali lámpa teljesen felszerelve	25.-
Függő	25.-
Teás pohár China ezüst foglalatban	8.-
Teás csésze szin. finom aranyozással	8.-
Kávé	8.-
Köpcészle	8.-
Főzőláda barna tűzálló füllel	8.-

Nippek, Figurák, Szent Antal szobrok, Mária szobrok, Szent-
tali vizitók, Kógyászberend-
zési cikkek, Képek, Képek,
... ablak üvegzés.

Eladás nagyban és kicsinyben !!

KOMLOS TESTVÉREK

üveg, porcellán, lámpa, táblaüveg
és dísz művészi nagykereskedés.

Nagyvarad, Zöldfa-n. 13. sz.

Telefonszáma 372.

A VIGADÓ

mozgósínházban

Ma pénteken

márc. 8-án és
holnap

szombaton

március 9-én

szinre kerül:

CABIRIA

II. rész.

Történelmi regény Krisztus
előtti harmadik századból.

Előadások kezdete

hétköznap délután 5 órakor,
szombat és vasárnap
délután 3 órakor.

Rendes helyárak!

VISZKÉTEG

rüh, sőr, ótvar, sebek és mindennemű bőrbajokat gyorsan és biztosan gyógyít a

BORÓKA KENŐCS

Nem piszkit és teljesen szagtalan. Kis tégely ára 3 kor, nagy tégely ára 5 kor, családi tégely ára 9 korona. Hozzávaló szappan 5 kor.

KÉSZÍTI:

Gerő Sándor

gyógyszerész. Nagykőrös.

Nagyváradon kapható: Csillag gyógyszerár, Irgalmasrend gyógyszerár Kain Eszter, Németh Pál, Dr Rácz és Vadász, Reisz István, Szent-Antal gyógyszerár, Csanda Endre és Zsigmondovits Géza gyógyszerárban.

Beraktározás!

Áruk, butorok, termények stb. hosszabb vagy rövidebb időre beraktározására megfelelő helyek, ezeken kívül boros- és száraz pincék, istállók, kocsiszínek is állanak rendelkezésre. A beraktározott árukat tűz- és betörés ellen biztosítjuk. Közelebbi felvilágosítással szolgál a

Fekete Sas és Zöldfa R.-T.
beraktározási osztálya.

Iroda Sas-passage 22. sz. lépcső.

TELEFONSZÁM: 14-00.

Eladó egy malomberendezés,

ugymint malomszíták, hozzávaló szíjtárcsák, transmissiók és falitárcsák

Moskovits Adolf és Fiai

R.-T.-nál, Nagyváradon.

Felső kereskedelmi és polgári iskolai magánvizsgákra előkészít felelősséggel a Donát-féle ker. magántanfolyam.

1918. február 1-én kezdődik új ker. tanfolyam hölgyek részére

gyors- és gépirásra, ker. számtanra, könyvvitelre.

Beöthy Ödön-u. 30.

Telefon 1000.

IZSÁK LIDIA

Elsőrendű fűzőszalon

NAGYVÁRAD,
Nagy Sándor-u. 1.

Parkszálloda épületében

Interurbán telefon:
11-53 szám.

A Szigligeti-színház művésznőinek egyedüli fűzőszalonja. — Tisztításokat és átalakításokat elvállalunk. Fűzők mérték után a legrovidebb idő alatt elkészítetnek.

Betűszedő tanulóknak fiú és berakó tanulóknak leány fizetéssel felvétetik

a Szent László-nyomda R.-t.-nél.

Nagyvárad város tanácsának katonai ügyosztálya.

4079—1918. szám.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi miniszter ur 48931—1918. sz. renegete alapján közhírré teszem, hogy Budapest székesfőváros közönsége által boldog emlékeztető József főherceg ő cs. és kir. Fensége honvéd főparancsnokságának 25 évfordulója alkalmából s annak emlékére a m. kir. honvédség árvái részére az illetőségre való tekintet nélkül létesített alapítványi helyek közül a József fiúárvaházban két hely kerülhet betöltés alá, amely helyekre ezennel pályázat hirdettetik.

Az árvaházba való felvétel kellekükéig igazolandó:

a) az, hogy a felvétetni kért gyermek tényleg a m. kir. honvédség kötelékébe tartozott vagy tartozó törvényes apának törvényes leszármazója;

b) a vagyontalanság;

c) félárvánál (akik tudniillik apátlanok vagy anyátlanok) az életben levő szülő vagyontalansága;

d) hogy az árva 6. életévét már betöltötte és hogy a 10-ik életévét még túl nem haladta;

e) hogy éptestű és -elméjű, a himlőn átessett vagy ellene sikerrel beoltott.

Az árva kora és a szülők elhalálása hiteles anyakönyvi kivonattal, a testi és elméleti állapot, a himlőoltás és vagyontalanság közzhatalósággal hitelesített orvosi és helyhatósági bizonyítvánnyal igazolandó.

A kellően felszerelt bélyegtelen kérvények, melyekben a szülő vagy gyám állása és lakhelye (város, megye, utolsó posta) is felemlítendő, folyó évi március 31-ig a m. kir. honvédelmi miniszterhez nyújtandók be, ahonnan Budapest székesfőváros hatóságához fognak küldetni és a kijelölési jog gyakorlása végett József főherceg ő cs. és kir. Fenségéhez fognak felterjesztetni.

Az alapítványi helyek az 1917—18. tanév folyamán, esetleg a következő 1918—19. tanévre lesznek betöltendők s a felvétel vagy fel nem vételről az árvák hozzátartozói Budapest székesfőváros tanácsa hatóságán fogja értesíteni.

Nagyvárad, 1918 március 2.

Eleméry Ferenc,
katonai ügyi tanácsnok.

Hadapród- és felsőipariskolába való felvételre, valamint

gimnázium, reál és polgáristákat

magánvizsgálatra

felelősséggel előkészítik.

Ugyanott egy vagy két tanuló teljes el-
látást nyerhet. Guttman, Magyar-u. 9. sz.

Feketegyőrösön

(Tenke mellett) 135
kis hold szántóföld
szabad kézből eladó.

Értekezhetni az

Általános Takarékpénztárnál
Nagyvárad, Bémer-tér.

NAGYVÁRAD VÁROS
VILLAMOS MŰVE

IRODA, RAKTÁR ÉS TELEP:

NAGYVÁRADON, VÁR-TÉR 1. SZÁM.

A telep telefonja 814.

A telep telefonja 814.

Értesítjük a városi közönséget, hogy villamos

FŐZŐEDÉNYEK,

Wolfram és egyéb izzólámpák a legolcsóbb árban kaphatók. Tetszőleges rendelésre izzólámpák díjmentesen házhoz szállítanak. Elvállalunk villamos világítási és erőátviteli berendezéseket. Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Csillárok, 1/2 wattos izzólámpapótlók 2000 gyertyafényig.

Villamos motorok nagy választékban kaphatók.

Költségvetéseket díjmentesen készítünk

Főszereplő telefonja

55.

Főszereplő telefonja

55.